

Numan ibn Beşir (r.a.)’den rivayet edilmiştir: Allâh Resûlü (s.a.v.)’den şunu dediğini dinledim:

“Helâl olan şeyler belli ve açıktır; haram olan şeyler de belli ve açıktır; bu ikisinin arasında ise şüpheli şeyler (haram mı helâl mi olduğu kestirilemeyen veya hem harama, hem de helâla benzeyen) şeyler vardır. İnsanların çoğu (âlim olmayanlar) onların hükmünü bilmezler.

Kim onlardan sakınsa, dinini ve kişiliğini korumuş olur; kim onları işlese (bilmeden veya bile bile) harama düşer. Bu kimsenin misâli, hima (devlete mahsus yasak bölge) etrafında koyun otlatan çobanın misâli gibidir. Onun çizgiyi aşıp himânın içine düşmesi (veya koyunların sınırı geçmesi) an meselesidir. Bilin ki, her melikin bir himası vardır. Allâhü Te’âlâ’nın da himası haram ettiği şeylerdir. Bilin ki, cesette bir et parçası vardır.

O et parçası iyi olursa bütün ceset iyi olur, o kötü olursa bütün ceset kötü olur. O et parçası kalptir.” (Buhari)

İmâmlar bu hadîsin büyük önemi üzerinde ittifâk etmişler ve onun İslâm’ın temel esaslarından olduğunu söylemişlerdir.

Şüpheli şeylerden sakınmak sözüyle vera’ın ma’nâsına işaret edilmiştir. Vera’ ise ancak dünyaya karşı zühd ve âhirete karşı rağbetle gerçekleşebilir. Kalbin iyi olması sözüyle de bunun ancak gereksiz alâkalarından ve sevgisinden uzak durmakla mümkün olduğuna işaret edilmiştir.

Çünkü dünya sevgisi bütün kötülüklerin başı ve kaynağıdır. Gizli değildir ki, zühd (dünyayı sevmeme) gerçek sufîlerin hakikat yolundaki ilk adımlarıdır. Kendileri bunun ancak kalbin iyileşmesi, temizlenmesi ve sağlık bulmasıyla mümkün olduğunu bildikleri için, bunları gerçekleştirmek için azamî çaba sarf ederler.

Bizden öncekiler de bu cihad ve çabayı sarf etmişler ve sonucunu alıp, hakikî muradın doruğuna yükselmişlerdir.

ZÜHD VE VERÂ

Ahmet TÜRKAN tarafından yazıldı.
Pazartesi, 29 Nisan 2024 11:46 -

Kaynak: Eşref Ali et-Tehanevi, Hadislerle Hanefi Fıkhi, c.20, s.294-295